409 VEČENAJ

I. VEČENAJ, Jorgovan f struganki

Śvarcovoj i Kranjčevićevoj ul. u Zagrebu (1969) te doma narodnog zdravlja u Velikoj Gorici (1971).

BIBL.: Stambeni kompleks, ČIP, 1955, 38; Stambene i industrijske zone u generalnom planu Siska, ibid., 1956, 55; AR-59 (monografija), Zagreb 1971; Skica za portret Josipa Seissela, u knjizi: V. Bužančić, Josip Seissel, Bol 1989.

LIT.: D. Salopek, Arhitektonski rizik za planerske papire, ČIP, 1979, 9. — Urbanistički institut Hrvatske 1947—1987, Zagreb 1987. J. M. M.

VECCHIETTI, Emil, graditelj i slikar (Split, 5. VIII. 1830 - 10. VI. 1901). Diplomirao filozofiju i matematiku u Padovi 1853. Slikarstvo učio kod Vincenza Gazzota, a arhitekturu na Umjetničkoj akademiji u Padovi gdje je doktorirao 1353. Od 1854. inženjer u Građevnoj direkciji u Zadru, potom u Veneciji. Nakon toga profesor crtanja na Velikoj realci u Splitu. S kćerkom Reginom, udanom Bilinić, vodio priv. slikarsku školu (prve pouke V. Draganji, E. Vidoviću, T. Rosandiću, I. Meštroviću). Izrađivao nacrte arhit, dekoracija, oltare i nadgrobne spomenike za kiparsko-klesarsku radionicu P. Bilinića. Poznati su njegovi portreti P. Bilinića, G. Giovannizija. Projektirao pravosl. crkve u Dubrovniku i Skradinu, kat. crkve u Veloj Luci, Kaštel Kambelovcu, Solinu i crkvu Gospe od Dobrića u Splitu, zvonike u Dobroti i Jelsi, samostan isusovaca i klarisa u Splitu, službenica milosrdnica u Malome Lošinju, Općinsku palaču i Bundićevo kazalište u Dubrovniku (1864) te Općinsko kazalište (1893) i dvije kuće Katalinić u Splitu (srušene). Građevine je projektirao u neohistorijskim stilovima.

LIT.: D. Kečkemet, Splitski arhitekti prošlog stoljeća, Slobodna Dalmacija, 4. VIII. 1951. — Isti, Emanuel Vidović, Zagreb 1959, str. 113. — C. Fisković, Tri ikone u Splitu, Zbornik za likovne umetnosti (Novi Sad), 1975, 11, str. 241—246. — Isti, O graditeljima Josipu Sladi i Emiliju Vecchiettiju u Splitu, Kulturna baština, 1987, 17. D. Kt.

VEĆENAJ, Ivan, naivni slikar (Gola kraj Koprivnice, 18. V. 1920). Završio četiri razreda osnovne škole i izučio tkalački zanat; bavio se poljodjelstvom. Od 1935. nastaju njegovi crteži i tempere dokumentarnoga značaja (Žena vija, 1935; Čuvar svinja, 1936; Krave se bodu, 1937). Na izložbama se pojavljuje 1954. djelima koja pripadaju tzv. seoskome amaterizmu (Voženje drva, 1954). Ubrzo poslije toga njegovo svladavanje prostora postaje sigurnije, a mogućnost skladanja mnogobrojnih elemenata sve očitija (Obed v polju, 1956; Japa čeka zajca, 1957). Djelomično usvaja način hlebinske škole, opservacija mu je sve oštrija, ali je izraz još uvijek »primitivan« (Mešetar, 1957; Svati, 1960). Likovi su karikirani i burleskni, a osobito je naglašena slikovitost motiva (Sajam na selu, 1960). Slijedi razdoblje izmišljenih i magičnih prizora, u kojemu prevladavaju noćni ugođaji u scenografiji panonske Arkadije. Poslije 1962. proširuje ikonografiju hlebinskoga kruga biblijskim i sakralnim motivima, smještenima u podravskome krajoliku izrazite ekspresivnosti (Jeva dale nemre, 1962; Mojsije, 1965; Bijeg u Egipat, 1967). Boje su sjajne i zasićene, svjetlost i oblici »barokizirani«, a tehnička virtuoznost dovedena do krajnjih granica (Evanđelist Marko, 1970; Mojsije na Crvenom moru, 1973; Krist na križu, 1974). Njegovi portreti i mrtve prirode odlikuju se hiperrealističkim postupkom i lirskim pojedinostima (Japa študerajo, 1965; Jorgovan na stolu, 1965; Kruške i plavi lonac, 1967; Autoportret, 1974). U crtežima, koji prate razvojnu liniju Večenajeva slikarstva, zapažaju se sve njegove karakteristične stilske mijene i obrati. Temelj im je pučka narativnost i naglašena patetičnost rustičnih ili »manirističkih« oblika (Sprevod, 1962; Žena ide na pijac, 1971; Krist na križu, 1974). -Samostalno je izlagao u Varaždinu, Koprivnici, Zagrebu, Splitu, Ženevi,